

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Čtyřlístek, Žamberk, okres Ústí nad Orlicí

Tylova 1244, 564 01 Žamberk

Identifikátor školy: 600 103 935

Termín konání inspekce: 10. - 13. listopadu 2003

Čj.:	J5-1343/03-1006
Signatura:	kj5ax110

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy
- ❖ materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy
- ❖ průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (MŠ) je čtyřtřídní předškolní zařízení s kapacitou 100 míst. Od 1. ledna 2003 byla zřízena jako příspěvková organizace. Zřizovatelem je Město Žamberk, Masarykovo náměstí 166, 564 01 Žamberk. Ve školním roce 2003/2004 je k docházce přijato 95 dětí ve věku od 3 do 7 let, z toho 7 dětí má odklad školní docházky (OŠD). MŠ integruje jedno dítě se zdravotním postižením. Ve třech třídách je věkové složení dětí různé, jedna třída je věkově homogenní. Součástí MŠ je školní jídelna.

MŠ realizuje ve výchovně vzdělávací činnosti vlastní Školní vzdělávací plán.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU MŠ

V MŠ pracuje 8 pedagogických pracovníků odborně a pedagogicky způsobilých. Jedna z nich je současně logopedickou asistentkou, provádí v MŠ logopedickou prevenci. V současné době je jedna učitelka dlouhodobě nemocná. Na zástup byla přijata nová pracovnice, která má úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Skladba úvazků pedagogických pracovníků dovoluje souběžné působení až od pobytu venku, což je v případě věkově heterogenních tříd méně efektivní.

Pedagogický kolektiv se schází k poradám každý měsíc, předem je stanoven plán stěžejního obsahu, který je zaměřený na pedagogickou problematiku. Zápisy jsou prováděny stručně a heslovitě, takže ředitelka a učitelky si případné závěry, dohodnuté postupy či poznatky buď musí zapamatovat, nebo si pořizovat vlastní záznam.

K dalšímu vzdělávání je využívána nabídka Pedagogického centra v Pardubicích a jeho okresní pobočky. Učitelky mají k dispozici informační zpravodaj, který upřesňuje již dříve avizované akce. Výběr seminářů a taktéž tituly odborné literatury k samostudiu si učitelky volí samy podle svého zájmu. Ředitelka má přehled, jakých akcí se učitelky zúčastnily, zaměření jejich dalšího vzdělávání neusměrňuje. Z cílů hospitační činnosti, ani z využívání daných zjištění nevyplývá záměrnost ve vedení učitelek. Zastupující učitelce, která několik let pracovala mimo předškolní zařízení, se převážně věnuje učitelka, s kterou pracuje v jedné třídě.

Hospitační činnost v minulém školním roce neprobíhala. Ředitelka věnovala veškerý čas problematice přechodu MŠ do právní subjektivity a tvorbě Školního vzdělávacího plánu. V tomto školním roce je kontrolní činnost plánována. Její cíle jsou převzaty z okruhu hlavních rizik ohrožující vzdělávací záměry, které jsou vyjmenovány v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání, MŠMT čj. 14 132/01-22.

Organizace a pravidla provozu MŠ jsou určena v několika dokumentech - Organizačním řádu školy, Vnitřním řádu školy, Organizaci dne v MŠ a v dalších. Dokumenty obsahují značné množství informací, některé jsou nepřesné, odkazují se na nerelevantní právní předpisy. Byly převzaty z komerčních nabídek bez zvážení jejich účelnosti pro tento typ zařízení.

Personální podmínky jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU MŠ

Areál MŠ tvoří tři pavilony a rozlehlá zahrada (1 ha). Ve dvou pavilonech jsou umístěny třídy (vždy po dvou), třetí tvoří hospodářská budova, kde se nachází školní kuchyň, sklady a prádelna. Ze školní kuchyně je jídlo distribuováno spojovací chodbou do obou pavilonů a jednotlivých tříd. K hospodářské budově patří i původně služební byt. Jeho prostory byly předány k užívání MŠ. Je zde umístěna ředitelna a sborovna, logopedická učebna a dílna pro údržbáře. Pavilony jsou umístěny uprostřed zahrady, kterou ze 60% tvoří les a zatravněná část, zbylý prostor je uzpůsoben pro dětské hry a činnosti. Nachází se zde dopravní hřiště, 3 pískoviště, bazén a domky na hračky. Zahrada je minimálně vybavena tělovýchovným zařízením. K dispozici je jedna dřevěná sestava a houpačky. Větší výběr je u přenosných hraček a pomůcek (fotbalové branky, tvořítko na písek, koloběžky aj.).

Množství hraček a stavebnic ve třídách je dostačující. Jedná se o vybavení staršího data, které je dosud funkční, avšak z hlediska druhů méně pestré. Vybavení učebními pomůckami a materiálem je vyhovující. Ve všech třídách jsou tělovýchovné sestavy (ribstol, provazový žebřík, lana, houpačka, průlezka), dětské knihovny, radiomagnetofony s kazetami i CD, rytmické nástroje. Ve třech třídách je klavír, v jedné jsou přenosné varhany. Jejich uložení ve skladu či nevhodné umístění ve třídě však vylučuje jejich aktuální i průběžné používání. MŠ má dále 2 televizory (z toho 1 nefunkční) a 2 videa. U každé třídy jsou sklady pomůcek a materiálů. V některých je jejich uložení nepřehledné, není zde udržován pořádek.

Ředitelka má zpracován plán oprav a materiálového vybavení pro tento školní rok i dlouhodobější výhled do dalších let. Jeho realizace se odvíjí od přidělených finančních prostředků.

Celkově jsou materiálně technické podmínky velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MŠ

Realizace výchovně vzdělávacího programu

MŠ má zpracován vlastní Školní vzdělávací plán, který formuluje obecné cíle předškolního vzdělávání a vymezuje jeho vzdělávací obsah. Aktuální pedagogické úkoly pro školní rok 2003/2004 jsou vymezeny v Ročním plánu MŠ. Jsou voleny především z oblasti prosociální a citové výchovy.

Výchovně vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

MŠ vede o průběhu výchovně vzdělávací činnosti pedagogickou dokumentaci. Realizované výchovně vzdělávací aktivity jsou zaznamenávány do Přehledu výchovné práce. O každém dítěti je vedena povinná dokumentace.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

V MŠ nebylo analyzováno a vyhodnocováno naplňování Školního vzdělávacího plánu, podle kterého MŠ pracuje již od minulého školního roku. V tomto školním roce stanovuje Školní vzdělávací plán MŠ pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení v omezeném rozsahu, určuje pouze cíle hospitační činnosti.

Dosud byl systém kontroly plnění výchovně vzdělávacího programu neúčinný.

Při organizaci výchovně vzdělávací činnosti, která je stanovena v dokumentu Organizace dne v MŠ, jsou respektovány psychohygienické zásady. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, jsou dodržovány stanovené intervaly mezi stravováním.

Rodiče jsou informováni o průběhu výchovy a vzdělávání na třídních schůzkách. Vnitřním řád školy, který mají rodiče k dispozici v šatnách, informuje pouze o rodičovských povinnostech. Aktuální informace jsou jim poskytovány denně při předávání dětí. Výsledky prací dětí jsou zveřejňovány v šatnách a chodbách MŠ.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Kvalifikace učitelek, jejich zkušenosti a schopnosti pozitivně ovlivňují kvalitu výchovně vzdělávací činnosti.

Spontánní činnosti

Prostředí tříd nabízelo dětem dostatek podnětů pro spontánní vyžití. Ke svým hrám využívaly stálé hrové koutky i různá zákoutí či konstruktivní stavby, které si jako kulisu vytvářely ke hře. Jejich tvorba jim přinášela další nové herní impulsy. Nabídku činností měly připravenou i učitelky. Jednalo zpravidla o výtvarné a pracovní aktivity, které tematicky vycházely z obsahu právě probíhajícího třídního programu. Některé učitelky v nich dokázaly nenásilně propojit spontánní a záměrné učení, které bylo založeno na aktivní účasti dětí. Podpora byla věnována rozvoji fantazie a představivosti. U dalších učitelek nabídka představovala různé skládky a hry, v nichž dítě individuálně plnilo určený didaktický úkol. Připravená nabídka byla pro děti zajímavá pouze po určitou dobu, nebyla dále obohacována novými podněty a ztrácela brzy pro ně přitažlivost. Ve třídách bylo vytvořeno příjemné prostředí, v některých klidné, rušnější tam, kde mělo charakter pracovních dílen. Učitelky byly s dětmi v úzkém kontaktu, podněcovaly je k slovním projevům, naslouchaly jim. Některé učitelky výrazněji zakládaly komunikaci s dětmi na vzájemném respektu a vedly je k samostatnému rozhodování a vyjádření vlastního názoru. Přirozených situací využívaly k vyzdvižení principu kooperace a podpoře dětských přátelství. V dílčích případech naopak k vedení dětí byly použity příkazy a zákazy. Hodnocení dětí bylo pozitivní, v některých momentech více zaměřené na výsledky činností než jejich průběh. Učitelky respektovaly potřebu individuální délky hry, děti měly možnost jejího ukončení.

Průběh spontánních činností byl v jednotlivých třídách rozdílný, od průměrného až po vynikající. Celkově byl velmi dobrý.

Řízené činnosti

Pedagogické pracovnice se na výchovně vzdělávací činnost připravují, zpracovávají třídní vzdělávací plány, které realizují v průběhu jednoho týdne. Plány mají tematické zaměření, obsahují nabídku vzdělávacích činností, není však určen konkrétní vzdělávací záměr. Z hlediska kompaktnosti nejsou plány vždy vyvážené, často převládají výtvarné a pracovní činnosti, jiné jsou zařazovány okrajově. Pro děti s ODS a pro integrované dítě jsou zpracovány individuální výchovně vzdělávací plány. Jejich vypovídající hodnota je rozdílná. Na jedné straně přehledné stanovení postupných kroků a prostředků, na druhé straně obecná hesla.

Řízené činnosti probíhaly formou integrovaného celku, ve kterém byly zastoupeny činnosti pohybové, poznávací, jazykové, hudební, literární, výtvarné, pracovní aj.

Organizace po celou dobu byla frontální. V přiměřené frekvenci se střídaly formy klidové s pohybovými. Jednou z nových forem, které učitelky zařadily, byl komunitní kruh. Část učitelek se nedostatečně orientovala v pravidlech a zásadách, které jsou potřebné pro efektivní

využití této formy. Obsahová témata všech typů činností vycházela ze zkušeností dětí a vlastních prožitků. Učitelky využily citovou zainteresovanost dětí ke známým pohádkám a přirozenou potřebu pohybu k vyvolání zájmu, který se v průběhu činností snažily trvale udržovat a podněcovat. V dílčích případech však zvolené metody nevedly k aktivní spolupráci dětí, nepodporovaly zvědavost a potřebu objevovat. Nevhodný výběr a jejich skladba byla zpravidla důsledkem nejednoznačně definovaného pedagogického záměru.

Ve vzájemné interakci bylo dítě aktivním činitelem po celou dobu integrovaného bloku pouze v těch třídách, kde učitelky adekvátně reagovaly na podněty dětí, respektovaly jejich právo podílet se na průběhu činností a nenásilně vytvářely prostor pro jejich aktivní spolurozhodování. V těchto třídách také byl verbální projev učitelek a dětí vyrovnaný. Ostatní učitelky převážně sledovaly svůj naplánovaný scénář. V některých momentech na náměty dětí nebraly zřetel a ponechávaly je zcela bez odezvy. Prostor pro spontánní komunikaci dětí byl zde omezený.

Úroveň řízených činností byla též rozdílná, dobrá a velmi dobrá. Celkově byl průběh řízených činností velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Úroveň sebeobslužných dovedností a zdvořilostních návyků dětí je na velmi dobré úrovni, průběžně jsou upevňovány. Ve svém jednání se jimi běžně řídí. Chování dětí je přiměřeně sebevědomé, bez zábran projevují svůj případný nezáměr o nabídnutou činnost. Zcela samostatně jsou při stolování. Jsou zvyklé si po sobě uklízet své věci, hračky nebo pracovní místo.

Řečové dovednosti dětí jsou rozdílné. Logopedická asistentka provádí v celé MŠ na začátku školního roku vyšetření řeči. V případě nesprávné výslovnosti je rodičům doporučena návštěva logopedické poradny, která sídlí v areálu MŠ. Jazykové dovednosti dětí jsou individuální, odpovídají věkovým a vývojovým zvláštnostem. Lepší výsledky jsou docilovány při spontánních činnostech, kdy je slovní projev dětí myšlenkově bohatší, souvislý a samostatný. Děti navzájem i s učitelkou komunikují bez zábran. Při řízených aktivitách se v některých případech z jazykového projevu vytrácí spontaneita. Samostatnost verbálního projevu se odvíjí též od dovedností učitelek vytvářet komunikační prostředí.

Do výchovně vzdělávací činnosti jsou pravidelně zařazovány grafomotorická cvičení k rozvoji jemné motoriky ruky. Jejich výsledky (grafomotorické listy) sloužící ke sledování a k diagnostice rozvoje jemné motoriky jsou zakládány jen ve dvou třídách. Pravidelná pohybová cvičení s cílem zdravotního účinku na dětský organismus v MŠ neprobíhá. V průběhu integrovaných vzdělávacích celcích děti projevovaly dobrou pohybovou reakci na rytmus.

Spontánní hry dokáží starší děti samy řídit, rozvíjí tvořivě nápady, uplatňují důvtip a vynalézavost, navzájem spolupracují.

Děti mají široký okruh poznatků ze společenského i přírodního prostředí, osvojují si návyky o jeho péči a ochranu. Učí se svými smysly vnímat, pojmenovávat a různým způsobem vyjadřovat vlastní pocity. Mají možnost seznamovat se s různými druhy výtvarných technik a materiálů. Průběžně získávají technické dovednosti, dokáží pracovat s plochou, vyjadřovat fantazijní představy. Děti znají množství písniček, říkadel a pohádek.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina MŠ Čtyřlístek, Žamberk, okr. Ústí nad Orlicí a Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru školství, mládeže a sportu v Pardubicích o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vykazují v uvedených údajích soulad.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina MŠ Čtyřlístek, Žamberk, okr. Ústí nad Orlicí ze dne 22. října 2002
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, odbor školství, mládeže a sportu v Pardubicích o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 3. února 2003, čj. KrÚ7470/2002 OŠMS
3. Výkaz o MŠ Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
4. Přihlášky k zápisu do předškolního zařízení
5. Evidenční listy
6. Přehled docházky - září a listopad 2003
7. Školní vzdělávací plán MŠ „Čtyřlístek“ - bez časového určení
8. Roční plán pro školní rok 2003/2004
9. Třídní vzdělávací plány všech tříd - říjen a listopad 2003
10. Přehled výchovné práce ve školním roce 2003/2004 - všech tříd
11. Organizační řád školy ze dne 1. ledna 2003
12. Vnitřní řád MŠ - bez časového určení
13. Organizace dne v MŠ ze dne 1. ledna 2003
14. Dohoda – stanovení počtu dětí v jednotlivých třídách MŠ ze dne 3. září 2002
15. Plán pedagogických porad pro školní rok 2003/2004
16. Plán provozních porad pro školní rok 2003/2004
17. Zápisy z pedagogických porad - školní rok 2002/2003, 2003/2004
18. Rozpis pracovní doby pedagogických a provozních pracovníků školy
19. Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky ze dne 1. ledna 2003
20. Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky školy ze dne 1. ledna 2003
21. Hospitační činnost pro školní rok 2003/2004
22. Záznamy z hospitací ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou z hlediska kvalifikovanosti příznivé. Svoji zodpovědností, zájmem o pedagogickou práci a vzdělávání se pedagogické pracovnice výrazně podílí na kvalitních výsledcích výchovně vzdělávací činnosti.

Organizování činnosti a provozu MŠ v novém právním postavení není ujednoceno, jeho pravidla i systém vedení pracovníků je stále v procesu tvorby a ověřování.

Materiálně technickému zázemí školy je věnována ze strany vedení školy stálá pozornost, jeho kvalitní úroveň vytváří příznivé podmínky pro výchovně vzdělávací práci.

Výchovně vzdělávací proces má velmi dobrou úroveň. Při spontánních i řízených činnostech jsou uspokojovány potřeby dětí, rozšiřovány jejich poznatky a zkušenosti. Jejich kvalitu v některých momentech nepříznivě ovlivňovala nevhodná volba metod a organizace.

Složení inspekčního týmu

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	J. Břízová, v. r.
Členové týmu	Marcela Toušovská	M. Toušovská, v. r.
	Miluše Jasanská	
	Ing. Helena Koudelková	
	Jahoda Rudoulf	

V Ústí nad Orlicí dne 29. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. prosince 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Hana Marešová	Marešová H., v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-12-29	J5-1343/03-1006
Zřizovatel	2003-12-29	J5-1343/03-1006

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.